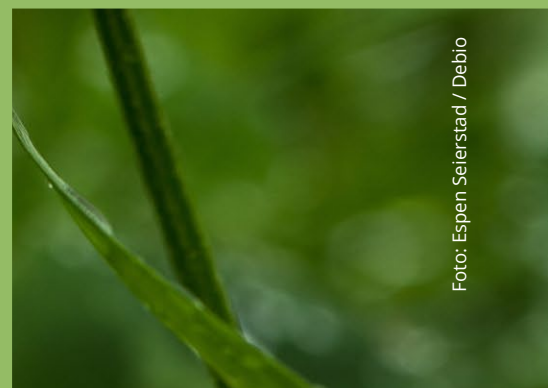

Intensjonsavtale for å fremme økologisk mat og jordbruk

Intensjonsavtale for å fremme økologisk mat og jordbruk

FORMÅL

Formålet med avtalen er å nå målet om at 10 prosent av jordbruksarealet i Norge skal være økologisk drevet innen 2032, og å øke omsetning og etterspørsel av økologisk mat og drikke.

Intensjonsavtalen er en oppfølging av Nasjonal strategi for økologisk jordbruk (2025–2032).

Oppfølging av intensjonsavtalen skal bidra til økt dialog og samarbeid mellom aktørene.

AVTALEPARTER

BAMA, Biologisk-dynamisk Forening, Bondens marked Norge, Coop Norge, Debio, Debio Marked, Felleskjøpet, Gartnerhallen, Landbrukets Økoløft, Landbruks- og matdepartementet*, Matvalget, Naturbruksskolenes Forening, NIBIO, Norges Bondelag, Norges Bygdeungdomslag, NorgesGruppen, Norgesmøllene, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norsk Landbruksrådgiving, NORSØK, Nortura, REMA 1000, Rørosmeieriet, Stiftelsen Norsk Mat, TINE, Økologisk Norge

PARTENES FORPLIKTELSE

Hver aktør som har sluttet seg til avtalen, har formulert sin egen forpliktelse som skal bidra til å nå målet om at 10 prosent av jordbruksarealet i Norge skal være økologisk drevet innen 2032, og økt omsetning og etterspørsel av økologisk mat og drikke.

Avtalepartene har også forpliktet seg til å rapportere årlig på status for hvordan de ligger an til å oppfylle sin forpliktelse. Det oppfordres til at rapporteringen er konkret og resultatorientert.

* Landbruksdirektoratet, Mattilsynet og statsforvalterens deltakelse i intensjonsavtalen ivaretas av Landbruks- og matdepartementet.

Partenes forpliktelser:

BAMA har forpliktet seg til følgende:

- Til å bidra til å legge til rette for økt produksjon av økologiske produkter, sett opp mot regjeringens kommende tiltaksplan.
- Til å kunne rapportere på utviklingen i forbrukstrender, sortimentsutvikling, forskningsprosjekter og volumutvikling.
- Til å fortsette å bidra med kunnskap og engasjement inn i Nasjonal ressursgruppe for økologisk jordbruk.

Biologisk-dynamisk Forening har forpliktet seg til følgende:

- Biologisk-dynamisk Forening vil fokusere på forsknings- og erfaringsbasert formidling, undervisning, kommunikasjon og opplysning om fordelene ved det økologiske/biodynamiske landbruket til forbrukerne.

Bondens marked Norge har forpliktet seg til følgende:

- Arbeide for å øke andelen av omsetningen som er fra økologiske produkter.
- Arbeide for en økning i antall økologiske produsenter som deltar på Bondens marked.
- Arbeide for en økning i antall økologisk produsenter som deltar på Matstreif.

Coop Norge har forpliktet seg til følgende:

- Bidra til å styrke det økologiske markedet gjennom videreutvikling av sortimentet med vekt på Änglamark og norske økologiske produkter, gjennom kampanjer og tilbud, samt synlighet i ulike kanaler.

Debio har forpliktet seg til følgende:

- Debio skal fortsette sitt delegererte sertifiseringsarbeid og sikre en grundig, uavhengig og upartisk kontroll med høy kvalitet.
- Debio skal jobbe for at barrierene for å søke, bli kontrollert og forbli sertifisert som økologisk skal være minst mulig både for bønder og omsetningsledd.
- Debio skal jobbe for å både forbedre og effektivisere tilsynet for å gjøre det mer brukervennlig for bedriftene å dokumentere at de følger regelverket. Debio skal delta i og initiere samarbeid som styrker norsk økologisk landbruk.

Debio Marked har forpliktet seg til følgende:

- Debio Marked skal styrke kjennskap og kunnskap om økologisk matproduksjon hos forbrukere og virksomheter i Norge, utvikle markedsføringsmateriell og gjennomføre årlige kampanjer med mål om å gjøre det enkelt å velge økologisk, enten man er produsent eller forbruker.
- Debio Marked skal motivere flere virksomheter til å bli sertifisert, og til å bruke Ø-merket som et markedsføringsverktøy.
- Debio Marked skal delta aktivt i og initiere samarbeid som styrker engasjementet for norsk økologisk mat, dele markeds- og forbrukerinnsikt og videreutvikle samarbeidsarenaen for markedsaktører som satser på økologiske produkter.

Felleskjøpet har forpliktet seg til følgende:

- Felleskjøpet Agri skal levere driftsmidler til økologisk landbruk og ta imot økologisk korn, og gjennom samhandling med økologiske produsenter sikre en minst like sterk posisjon på økologisk som på konvensjonell produksjon.

Gartnerhallen har forpliktet seg til følgende:

- Være en sterk bidragsyter til at våre kunder minst når sine egne, uttalte mål om økologisk andel og vekst på frukt, grønt og potet, og til å ha fokus på kategorien gjennom prioritering i strategiarbeidet.
- Til å kunne rapportere på arealutvikling, brutto avling og omsatt avling.
- Delta i forskning eller innovasjonsprosjekter, og stille med ressurser til Nasjonal ressursgruppe for økologisk jordbruk.

Landbrukets Økoløft har forpliktet seg til følgende:

- Til å fortsette som brobygger og pådriver for 10 prosent økologisk produksjon innen 2032. Gjennom inspirasjonsbøndernes kunnskap og engasjement skal flere bønder – spesielt unge og nye matprodusenter – få inspirasjon til å velge økologisk.
- Til å arbeide for økt omsetning og forbruk av økologisk mat, og for at mest mulig av dette skal være produsert i Norge.

Landbruks- og matdepartementet har forpliktet seg til følgende:

- Til å iverksette og følge opp tiltakene i Nasjonal strategi for økologisk jordbruk (2025–2032) og å fremme økologisk produksjon, omsetning og etterspørsel etter økologisk mat og drikke. Det skal formidles tydelige styringssignaler til underliggende etater der det er relevant.

Matvalget har forpliktet seg til følgende:

- Matvalget skal videreføre den grundige og virkningsfulle veiledningstjenesten for storkjøkken. Matvalget skal aktivt delta i og initiere samarbeid som øker økologisk og lokal andel råvarer for mat i offentlig sektor.
- Matvalget skal veilede og sikre at minst 7 fylkeskommunale, 7 kommunale og 2 statlige virksomheter har fastsatt mål om økologiandel.
- Matvalget skal i våre oppdrag tilrettelegge for tverrsektorielt samarbeid, og stille krav om minimum 15 % økologiske innkjøp i samarbeidsavtalene som inngås og det skal dokumenteres på andel av innkjøp på økologisk og lokal andel.

Naturbruksskolenes Forening har forpliktet seg til følgende:

- Til å arrangere 4–6 fagsamlinger om økologisk landbruk for elever og lærere ved naturbruksskolene per år, og så langt det lar seg gjøre inkludere gårdsbesøk hos inspirasjonsbønder.

NIBIO har forpliktet seg til følgende:

- Gjennom forskning, utredning og innovasjon bidra med kunnskap og løsninger som kan bidra til å nå strategiens mål om å øke produksjon av økologisk melk, korn, frukt og grønt. NIBIOs bidrag er avhengig av prosjektfinansiering og hva som finnes av satsinger på FoU.

Norges Bondelag har forpliktet seg til følgende:

- Jobbe for økt norskandel for økologiske jordbruksprodukter hvor vi har markedsmuligheter.
- Jobbe for at norskandelen i økologisk kraftfôr kan være 50 prosent og norskandelen for norsk økologisk mathavre kan være 50 prosent i 2032.
- Jobbe for en målsetting om at økologiske grøntprodusenter får solgt varene sine som økologiske, og for en målsetting om at meieriindustrien har tilgang til tilstrekkelig økologisk melkeråvare til å produsere det markedet etterspør.

Norges Bygdeungdomslag (NBU) har forpliktet seg til følgende:

- Å bidra til å nå målet om at 10 prosent av jordbruksarealet i Norge skal være økologisk drevet innen 2032, og å øke omsetning og etterspørsel av økologisk mat og drikke. NBU vil bidra gjennom å spre kunnskap og engasjement via foredrag for tillitsvalgte, uttalelser og aktiviteter på sosiale medier.

NorgesGruppen har forpliktet seg til følgende:

- NorgesGruppen vil bidra til et godt utvalg av økologiske produkter til våre kunder. Økt salg av økologiske produkter forutsetter god tilgang på attraktive produkter som kundene etterspør. Vi vil rapportere årlig på utvikling av økologiske produkter i våre kanaler.

Norgesmøllene har forpliktet seg til følgende:

- Når norsk økologisk korn oppfyller kvalitetskrav, ønsker Norgesmøllene å bruke norskprodusert korn til 75 % av vårt totale økologiske forbruk – så fremt markedet støtter opp under dette.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag har forpliktet seg til følgende:

- Å legge til rette for økt produksjon og omsetning av særlig økologisk melk, korn og grønt gjennom å (1) jobbe for å styrke tilskudd til økologisk produksjon, (2) bidra til etablering og videreutvikling av salgskanaler og (3) arbeide for at flere produsenter sertifiseres.
- Bygge kunnskap hos våre medlemmer om økologiske metoder og kretsløpstankegangen som ligger til grunn, og jobbe mot et mål om at 15 prosent av matvarene som serveres på våre arrangementer er økologiske.

Norsk Landbruksrådgiving har forpliktet seg til følgende:

- Tilby rådgiving før, under og etter omlegging til økologisk landbruk, i hele landet.
- Tilby økologisk førsteråd til alle som vurderer økologisk produksjon av et omfang som kvalifiserer for produksjonstilskudd.
- Tilby individuell og gruppevis rådgivning tilpasset etterspørselen fra økologiske produsenter i de ulike regionene.

NORSØK har forpliktet seg til følgende:

- Bidra til økt økologisk produksjon av melk, korn, frukt og grønt og overføring av bærekraftige løsninger fra det økologiske til det konvensjonelle landbruket gjennom forskning, utvikling og formidling.
- Øke bevisstheten blant forbrukere om norsk økologisk mat og drikke gjennom kobling mellom lokalmat og økologisk mat og ulike formidlingsaktiviteter mot barn og unge.

Nortura har forpliktet seg til følgende:

- Synliggjøre økologiske råvarer: øke kunnskapen i markedet om at norske bønder produserer økologiske egg og kjøtt.
- Kommunikasjon og samarbeid: bruke egne kanaler og relevante samarbeidspartnere for å vise at økologiske råvarer er tilgjengelige.
- Styrke markedet: Målet er å øke bevisstheten og interessen, slik at merverdien tas ut og produktene ikke selges som konvensjonelle varer.

REMA 1000 har forpliktet seg til følgende:

- Å bidra til utviklingen av økologisk landbruk i Norge ved å tilby et inspirerende og tilgjengelig utvalg av økologiske produkter. Dette skal gjøres på en ansvarlig måte, med hensyn til markedets behov, kundens forventninger og verdikjedens kapasitet. Gjennom synlighet, inspirasjon og samarbeid legger vi til rette for bevisste valg.

Rørosmeieriet har forpliktet seg til følgende:

- Til å utelukkende levere økologiske meieriprodukter og aktivt fremme og øke kompetansen til forbruker om hva økologisk mat og landbruk er.

Stiftelsen Norsk Mat har forpliktet seg til følgende:

- Å synliggjøre økologisk mat og landbruk slik at forbruker kan ta informerte valg.

TINE har forpliktet seg til følgende:

- TINE Gruppen vil aktivt bruke økologisk landbruk som en viktig læringsarena i vårt arbeid for en mer bærekraftig melkeproduksjon. Vi skal bidra til økt kunnskap om hvordan økologiske prinsipper kan bidra til økt bærekraft i norsk melkeproduksjon, og årlig dele resultater og innsikt fra dette.

Økologisk Norge har forpliktet seg til følgende:

- Til å jobbe for mer økologisk mat og landbruk gjennom medlemsorganisasjonen og prosjekter. Både økt produksjon og økt privat og offentlig forbruk.
- Til å jobbe for at flere av prosjektene og aktiviteten i organisasjonen fortsatt styrker dette arbeidet framover. Økologisk Norge vil være en viktig alliert for å nå 10% økologisk produksjon og økt privat og offentlig forbruk av økologisk mat.

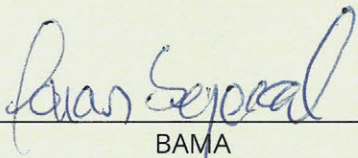
OPPFØLGING

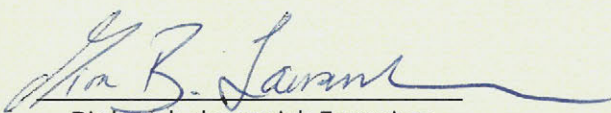
Årlig statusgjennomgang: Landbruks- og matdepartementet (LMD) inviterer aktørene til et årlig møte for å redegjøre for fremdrift og resultater knyttet til egne forpliktelser. Rapporteringen gjennomføres i forbindelse med vårmøtene i Nasjonal ressursgruppe for økologisk jordbruk.

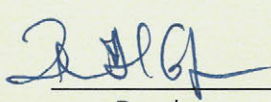
Synliggjøring: Stiftelsen Norsk Mat presenterer deltakernes forpliktelser på økologisk.no. I tillegg synliggjør deltakerne avtalen og oppfølgingsarbeidet gjennom egne kanaler. LMD vil i etterkant av statusgjennomgangen dele en oppsummering av fremdrift og resultater på overordnet nivå.

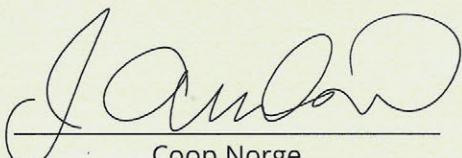
VARIGHET

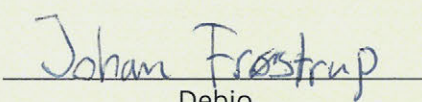
Intensjonsavtalen gjelder fra signering, til og med desember 2032. Midtveis i perioden vil Landbruks- og matdepartementet, i samarbeid med avtalepartene, vurdere hvordan intensjonsavtalen fungerer og eventuelle behov for justeringer.

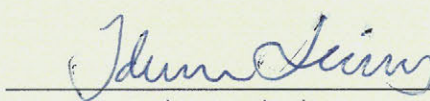

BAMA

Biologisk-dynamisk Forening

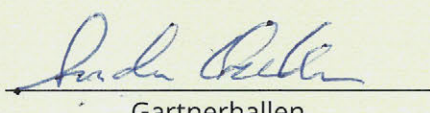

Bondens marked Norge

Coop Norge

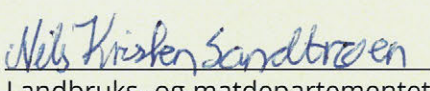

Debio

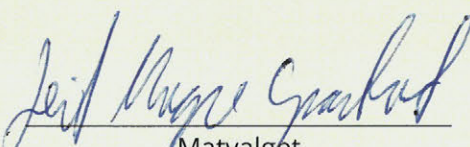

Debio Marked

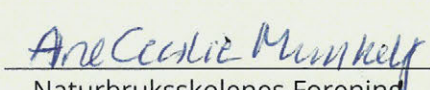

Felleskjøpet

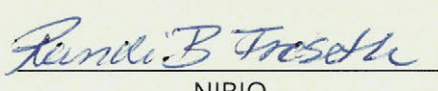

Gartnerhallen

Landbrukets Økoløft

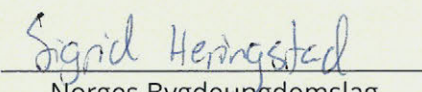

Landbruks- og matdepartementet

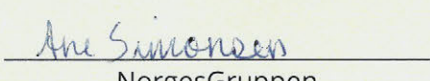

Matvalget

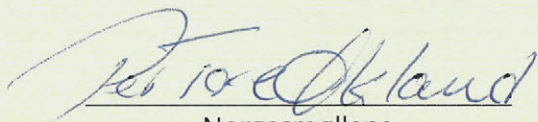

Naturbruksskolenes Forening

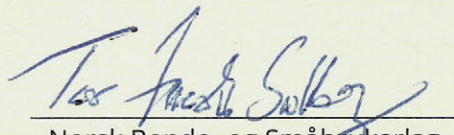

NIBIO

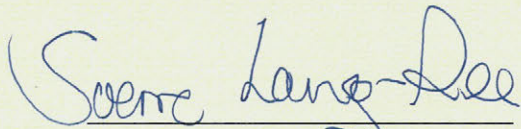

Norges Bondelag

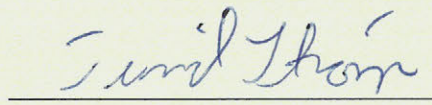

Norges Bygdeungdomslag

NorgesGruppen

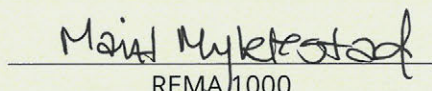

Norgesmøllene

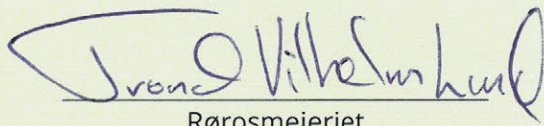

Norsk Bonde- og Småbrukarlag

Norsk Landbruksrådgiving

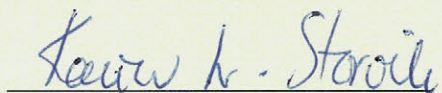

NORSØK

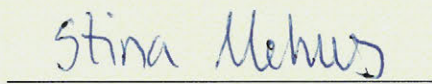

Nortura

REMA1000

Rørosmeieriet

Stiftelsen Norsk Mat

TINE

Økologisk Norge